

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

X. évfolyam.

FIUME, szombat 1913. március 15.

60. szám

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229).
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco 3, 1 em.
Nyomda telefonszáma (lapzártá előtt) 400.

Felölös szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egész évre . . . . . 24 kor. | Negyedévre . . . . . 6 kor.
Félévre . . . . . 12 kor. | Egy óra . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Az áll. alkalmazottak új nyugdíjtörvénye.

E lap hasábjain már többször volt szó az új nyugdíjtörvényről, de részletesen és bővebben nem volt alkalmunk azzal foglalkozni.

Mint hogy azonban éppen itt Fiumében ahol a magyarság legnagyobb része állami alkalmazott, úgy véljük, nem végzünk felesleges munkát, ha az új nyugdíjtörvényt, vonatkozóval a régi nyugdíjtörvényre, részletesen ismertetjük, mivel igen sokan vannak az állami alkalmazottak közül is, kik azt közelebbről nem ismerik.

Az új nyugdíjtörvényről az 1912. évi LXV. t.-e. intézkedik, míg a régiről az 1885. évi XI. t.-e. intézkedett. Tehát a régi már 27 éves volt és éppen ezért megérett arra, hogy a mai kornak megfelelő, újjal cseréltesse föl.

Eltérítve apróbb hátrányoktól, mondhatjuk, hogy az új nyugdíjtörvény sokkal föltötte áll a réginek.

Az új nyugdíjtörvény magában foglalja a néptanítók nyugdíj-ügyét is, holott erről eddig külön törvény az 1875. évi XXXII t.-e. intézkedett.

Az alkalmazottak szolgálati idejének mértékének számításánál, eltérőleg a régi törvényről, két osztályt állít föl az új nyugdíjtörvény. Azoknak szolgálati ideje, kik az érettségi vizsga letétele után még 4 éves föltöbb iskolát (egyetem, jogakadémia, vagy más főiskola) végeztek, és ezen iskolát hi-

vatali állásuk meg is kívánja, ez abban az esetben, ha ezt hivatalba lépésük előtt fejezték be, oly módon számítandó, hogy minden 7 hónapi szolgálati idő 8 hónapnak veendő. Ugyanezen elbírálás alá esnek a tanárok, a rendőrségnél, csendőrségnél, pénzügyőrségnél, határrendőrségnél és fogházaknál vagy javítóintézeteknél alkalmazott egyének is.

A többi állami alkalmazottak szolgálati ideje szabályszerűen, vagyis 12 hónap 12 hónapnak számítandó.

A föntiekből látható, hogy a felsőbb iskolát végzettek szolgálati ideje a teljes fizetéssel egyenlő nyugdíj eléréséhez 35 év, a többi, vagyis föntebb föl nem sorolt alkalmazottaké 40 év.

A szolgálati idő azon nappal kezdődik, melyen az alkalmazott tényleges szolgálatát megkezdte, és azon hó végével fejeződik be, mely hónapban a szolgálat alól fölmentetett.

Ha valamely alkalmazott tisztviselővé történt kinevezését megelőzőleg, mint díj volt valamely állami hivatalnál alkalmazva és állását minden megszakítás nélkül foglalta el, úgy díjnoki szolgálati idejének minden 2 hónapja 1 hónap gyanánt beszámít szolgálati idejébe, mégis oly feltétellel, hogy az 1898. évi január hó 1. előtt díjnoki szolgálatban töltött időből legfeljebb 5 év számítható be, még akkor is, ha ezen idő előtti díjnoki szolgálati ideje a 10 évet meg is haladja.

A beszámítható szolgálati idő megállapításánál az egész éven felüli és 6 hónapot meghaladó idő szintén egész évek veendő a hat hónapnál kevesebb idő azonban elesik.

A hadjáratban résztvettek, valamint

Az országgyűlési tanácskozások a kezdett irányból kitérvén s az új ösvényen a szellem szárnyain haladván, alázatos tudósításunk fonalát március 17-ik napjáról fogjuk fel.

Március 17-én visszaérkezvén Wienből az országos küldöttség, működésének eredménye nyomban a Zöldfa vendéglő erkélyéről kihirdettetett a népnek.¹

Március 18-án egész nap felváltva kerületi és országos főrendi ülés tartatván, a

¹ Ez eredmény tudvalevőleg a következő: Március 16-án a küldöttség István nádor vezetése alatt Ferdinánd király által fogadtatván, a nemzet kívánatait magában foglaló felirást átnyújtotta. Ez alkalommal a király kijelentette, hogy „folytonosan atyai szíven viselvén a trónja alatt álló népeknek boldogságát, az általa különösen kedvelt magyar nemzet óhajátait mielőbb sikeresíteni óhajtja.“ És még aznap leiratot intézett a nádorhoz, melyben megegyezvén abban, hogy a magyar beldolgoknak önállólag leendő kormányzása végett a független felelős magyar minisztérium haladéktalanul megalakíttassék, a nádort felhatalmazza, hogy gróf Batthyány Lajost a független magyar minisztérium elnökévé kinevezze és gróf minisztériumait belátása szerint hozza legfelsőbb megerősítés végett javaslatba.

hadi fogságba jutottaknál a hadi év hozzászámításnak is van helye.

Beszámítható javadalmazás:

A fizetés, személyi-, működési- és egyéb pótlékok, bérek és zsoldok, de a tiszteletdíjak nem.

Az új nyugdíjtörvény eltekintve attól, hogy a felsőbb iskolát végzetteknek az elől említett kedvezményt adja, az összes állami alkalmazottaknál lakbér-nyugdíjat alapít meg, ami eddig nálunk nem volt.

Ezzel szemben azonban nyugdíj-járulék fizetésére kötelezi a tényleges szolgálatban állókat, mely járulék tisztviselőknél az előbb említett illetmények 1 és fél százalék, altisztek és szolgáknál pedig 1 százalékát teszi ki és a folyó év január 1-től kezdve havonként vonandó le.

Ezen nyugdíj-járulék mindaddig fizetendő, míg az alkalmazott szolgálatban áll, mégis oly hozzáadással, hogy azoknál, kiknek teljes szolgálati idejük 40 év, a nyugdíj-járulék fizetése a 35-ik szolgálati év után megszűnik.

Az alkalmazott saját kérelmére nyugdíjazható, ha:

1. oly testi, vagy szellemi fogyatkozásban szenved, mely szolgálatának ellátására képtelenné teszi,

2. ha beszámítható javadalmazásával egyenlő összegű nyugdíjra igényt adó szolgálati idejét betöltötte,

3. ha 60-ik életévét betöltötte.

Hivatalból nyugdíjazható az alkalmazott, ha az 1. és 2. pont alatti feltételek valamelyikbe bekovertkezett, vagy ha 65-ik élet évét betöltötte, és végül, ha több mint egy évig betegség miatt nem teljesít szolgálatot.

Bécsben volt küldöttség működésének eredménye következtében a 134. sz. határozat hozatott.²

Ugyanaznap keletkezett a 135. sz. alatti határozat, melylyel a követek egyáltalában jelenleg egyenlő szavazatot fognak személyenként gyakorolni.

A 136. sz. törvénycikkely értelmében, Magyarország s a kapcsolt részek minden lakosai, 1848-ik év november 1-ső napjától fogva minden közterheket különbség nélkül egyenlően és aránylagosan fogják viselni.

A Pesten mutatkozó aggodalmas moz-

² E határozatban a karok és rendek kimondották, hogy halaszthatatlannak tartják még a folyamatban volt országgyűlést. 1. Az új kormányzati rendszernek, a felelős minisztériumnak törvény által körülírását és megállapítását; 2. a Pesten rövid idő alatt tartandó országgyűlésnek képviselői alakra fektetett szerkesztését; 3. a közös teherviselésnek az ország minden lakosaira egyenlően leendő kiterjesztését és életbeléptetését; 4. az urbéri viszonyoknak a magánbirtokokra nézve közállományi kárpótlás melletti megszüntetését; 5. az ország belbékijének és szabadságának fentartása végett a nemzeti őrség azonnali felállítását; 6. a cenzura eltörlésével a sajtószabadságnak esküdtzéki institucióval biztosítását.

„A Tengerpart“ tárcája.

Temes megye követe

a pozsonyi országgyűlésről.

Adalék a márciusi napok történetéhez.

A megyék 1848. előtt tudvalevőleg határozott utasításokkal látták el az országgyűlésre küldött követeiket, kik azokat szoroson tartani kötelesek voltak. Amely követ megszegte a kapott utasításokat, ki volt téve visszahívás eshetőségének. A követek engedelmességét minden fontosabb eseményről bejelentés követték megvéinek, s a megyei karok és rendek igen sokszor szigorú bírálat alá vetették követeik eljárását.

1848-ban Szabó Antal és Joannovich György képviselték Temes megyét a pozsonyi országgyűlésen, kik föltváltva adtak tudósításokat az országgyűlési tanácskozásokról. A tudósítások mind megvannak Temes megye levéltárában s érdekes adalékai az akkor nagy események történetének. Ezek követei a március 15-iki eseményekre vonatkozólag adtak küldöknök. A tudósítást helyny fölvilágosító jegyzettel ellátva, szó szerint közöljük:

Az állandó napszamosok és munkások csak teljes szolgálatképtelenség esetén tarthatnak igényt nyugbérre, ha egyhuzamban legalább 10 évig voltak alkalmazva.

A szolgálatképtelenség mindenkor közhatalósági orvossal igazolandó.

A nyugalomba helyezés végleges, vagy ideiglenes.

(Folytatjuk.)

Szabadság ünnepén.

—o—

Szárnya van az időnek. Némelyek szerint nehéz, lomha szárnya, mi azt mondjuk, hogy gyors és könnyű. Egy félszázadnál több már, hogy a tóba dobott kavics sebességével tüntek el az évek az idők mélységes tengerében és 62 év után megint azt írjuk: Március 15!

Ki ne tudná, hogy mit jelent a magyaroknak 1848. március 15! A magyar becsületet, a magyar szabadságot! De nemcsak azt csupán! Jelenti egyúttal a magyar nemzet világra szóló szenvedését, mely csak a nagyoknak, a Gondviselés különösen kiválasztottainak jut osztályrészül! Mert a magyar becsület, mert a magyar szabadság más, mint más nemzetek becsülete, szabadsága! Más nemzet, ha elveszti a szabadságát, nem sokat törődik a becsülettel. A szolgának nem kell becsület. Ha a magyar elveszti a szabadságát, elveszti a becsületét is, elveszti az életét, elveszti minden drágát és becsesét, a mi lényegét adja. A magyar szabadsága, becsülete a kard markolata; a magyar szabadsága az élet, becsülete ez élet tisztasága, a magyar szabadsága az ér, becsülete a vér benne, mely lüktet és pezseg!

De szenvedését is jelenti a magyarnak ez a nagyszerű dátum. Aki szenved, annak van csak Golgothája. A magyarnak van. A mint a világ megváltójának kiontott vére biboros hajnalt derített a világra, úgy a magyar nemzet Golgotháján felmagasztaltak halála adja a világ legdicsőségesebb, legszébb, legjogosabb, de legszomorubb küzdelmének apotheozisát! Mert, amikor március idusán a magyar lelkek féktelen lángolásában oltárokat emelünk a szabadság ragyogó

galom megnyugtására a 137. sz. alatt látható választmány kiküldetett Pestre és nyomban leutazott.

A 138. sz. izenet szerint, miután Hevesmegye e részben indítványt tőn, az egyházi rend a papi tizedről minden kárpótlás nélkül lemondott, ami némi a főrendi táblával volt szóbeli izenetek után, a 140. sz. törvény-cikkelybe öntetett.

A 139. és ugyanaznap alkotott törvény-cikkely szerint az urbéri viszonyok megszüntettek s a kárpótlás a nemzeti becsület védpajzsa alá helyeztetett.

A 140. és 141. sz. iratok, mik a papitizedet illetik, a 138. számhoz tartozik.

Es mindezek oly intézkedéseknek nyilvánítottak és ismertettek, melyek az állítólag veszélyben forgó közbéke, csend és élet fentartására s biztosítására okvetlenül szükségesek.

Ezeket kívül elhatározatott, hogy Erdélynek az anyaországgal egybeolvadhatása iránt ő Felségéhez felirat tétessék, egy más felirattal pedig ő Felsége megkéressék, hogy a politikai foglyok, jelesen az olasz és lengyelországiak szabadon bocsájtassanak.

Az ülések éjjeli 11 óra után oszlottak el s aztán ő es. kir. Fensége a nádor országos fátylázatával tiszteltetett meg.

Tegnap és tegnapelőtt a város kivilágítottott. A nép mozog és tolong fel s alá. A követek nagyrésze a főrendeknek, s az ifjúság a nemzeti őrség lajstromába írták magukat be. A pozsonyi polgári őrség a gyórral megszapordott. A főhercegek és főminiszter palotái előtt az ifjúság a polgári ör-

Istenének tiszteletére, nem szabad felednünk, hogy e szent napnak ünneplésében nemcsak a dicsőség mámorát, de a szenvedés és nemzeti fájdalom keserű csöppjeit is érezzük tomboló sziveink mélyén!

A márciusi napok verőfényét minden magyarnak meg kell őriznie! S minél inkább kikapcsolja ezt a nagyszerű napot a politikai vonatkozásokból, annál tisztában áll előtte annak jelentősége, aminek ünneplését annyira szívünkön viseljük. A magyar szabadságharc nem politikai rugók játéka volt. Életszükséglet volt ez! Mint a virágnak a meleg nap fénye, mint az embernek a lélegzés, mint a világnak, az azt mozgató erő, az Isten!

A nemzetet fojtogatták, megfulladni készült, tehát lélegznie kellett; bénává, nyomorulttá akarták tenni, tehát meg kellett őriznie épségét; el akarták söpröni a föld színéről, tehát élni akart tovább! Hát politikavolt ez? Nem!! Az elaltatott nemzeti öntudat természetes maga lábán járni tudás bebizonyítása, a nemzeti becsület és szabadsághoz való ragaszkodás nemes ösztöne volt ez! Tehát nem politika volt!!

De azért politizálni lehet és szabad a szabadság ünnepén is. Lehet, mert a színt tiszta, hamisítatlan magyar nemzeti politika nem egyéb, mint folytonos ünneplése a márciusi nagy eszmének, hitvallása a nemzet-teremtő gondolatoknak!

Ünnepeljünk magyarok!! Ma van a magyar szabadság karácsonya! A magyar szabadság isteni gondolata e napon született meg sok millió magyar sovárgó lelkében! Ezt a napot meg kell ünnepelni méltóan! Ez is, mint a Megváltó, rongyokban született, de sok millió magyar lelkének forrósága melengette a szabadság istennőjének di-dergő gyermekét! Most izmosodik, bár sokat betegeskedett 62 év óta, üdvözljük őt és reméljük élő, lobogó hittel, hogy megtartja, megnöveszti őt nekünk a magyarok kegyelemes Istene!

—o—

Minden a kibordás vagy a szétküldés körül felmerülő panaszt telefon, vagy levelezőlap útján a kiadóhivatalba kérünk bejelenteni.

séggel teljesítik a disz és tisztelkedő órlást, a rendes katonai örök visszavonattatván.

Tegnapelőtt Hainburgban zendülés ütött ki s a nép a kincstári épületeket rohanta meg, minek következtében innen nyomban 3 század rendes sorkatonaság huzódott oda. A közélet igen élénk, de a közcsend és hátsórság mindaddig meg nem zavartatott s hihetőleg minden zavartól ment maradt.

Ma, március 19-én reggel 8 órakor országos ülések tartatván, s tegnapi törvény-cikkelyek ő Felségének felküldettek.

9 órakor hálaadó istentisztelet tartott a nagytemplomban a szerencsés átalakulásért.

Déli 12 órakor rendi ülés, hol bejelentetvén: hogy Budapest fővárosa és a pesti tudományos egyetem részéről egy küldöttség jelent meg, valami petíciót nyújtandók az országgyűlésre; a küldöttség nyomban elő bocsájtott, melynek szónoka, Hajnik Pál a rendeket „Felséges haza” címmel tiszteltvén meg, a küldöttségnek tárgyát előadta szóval és benyújtá a petíciókat.

A Budapest városnak petíciója a hírlapokból ismeretes és nagyobb részben itten már előlegesen teljesítettvén, további véleményezésül a peticionális választmányhoz igazítottott, valamint az egyetemi ifjúságnak is ama petíciója, mely az oktatási rendszerbe változásokat kérelmez és az oktatási miniszter osztályába tartozand.

Eközben elterjesztetett azon hír, hogy Ausztria is felélős miniszteriumot nyert legyen, mi rendkívüli örömmilatkozással fo-

Együtt a halálba.

—o—

Vuics Mihály v. szerb miniszterelnök meghalt, felesége öngyilkos lett.

Susák egyik villájában tegnap délben megrázó tragédia történt. Egy szerencsétlen uriaszony férje betegsége feletti bánatában revolverhez nyult, hogy kioltsa vele életét. A golyó súlyos sebet ejtett rajta s életbenmaradáshoz nincs remény. A tragikus eset részletei a következők:

Vuics Mihály dr. volt szerb miniszterelnök s legutóbb római szerb nagykövet, néhány hónappal ezelőtt, belső betegsége gyógyítására Susákra jött s magával hozta, Angjela nevű feleségét is. A beteg ex-miniszterelnök a peesinei szanatóriumba vonult, ahol felesége nagy önfeláldozással ápolta. Az asszony imádatlansággal csüngött férjén és nagyon elszomorította annak súlyos betegsége. Négy hónappal ezelőtt Vuics dr. állapotban rosszabbodás állott be s ekkor kibérelte az Ada-villát. A nagybeteg itt naponként látogatta Bonetics dr., a szanatórium főorvosa.

Tegnap délelőtt Vuics dr. állapota válságosra fordult, mire Vuicsné Bonetics dr. ért sietett. A főorvos megvizsgálta a betegét. Tekintetéből az asszony kiolvashatta, hogy a férje immár menthetetlen. Amikor az orvos eltávozott, Vuicsné a szobájába vonult, két levelet írt, azután revolvert vett elő és föbelőtte magát. A dörrenésre először eselédék vérző fejjel, eszméletlenül találták a szerencsétlen asszonyt, akiben még volt élet. Azonnal elhívták Bonetics dr., aki Vuicsné a peesinei szanatóriumba vitette. Ott megállapították, hogy a golyó jobb hályántékán hatolt be s összeroncsolta az agyat.

A tragikus eset nagy megdöbbenést keltett a susáki és fiemei előkelő horvát családokban, amelyek mind személyesen ismerték az idősebb házaspárt. Leveleiben megírja a boldogtalan uriaszony, hogy nem akarja bevárni férje halálát, nem akarja látni annak rettenetes szenvedéseit s ezért inkább a halált választja.

Vuics dr., amikor az öngyilkossági kísérlet megtörtént, már nem volt öntudatánál. Az orvos látogatásánál már agóniában

gadtatott.

Azután felolvastattott a tegnapi ülésen elhatározott felirási javaslat az erdélyi unió és a politikai foglyok kibocsájtása tárgyában és kinyomatásra bocsájtattott.

Nyomban indítvány tétetett: hogy a királyi városok és kerületek rendezése ügyében az országgyűlés a belső koordinációra és tisztválasztásra szükségesek, petícióra és kivételre a szükségesek, petícióra és kivételre, ezen országgyűlés alkalmával, a törvényre emeltessenek s Pestmegye követei Szentkirályi Mór az e részbeni javaslatot is bemutató, mely kinyomatásra igazítottott.

Szöbáhozottott végtére: hogy miután az urbéri viszonyok megszüntettek, az uriaszonyok raskodás terhe is megszüntessék és ideiglenesen a községi hatóságok s egyéb bíróságok iránt intézkedés történjék, mindezt javaslat készülni, hogy az annyi áldozattal hozott nemesség némi kárpótlásul az őrség iránt is az uti possidentis elvre építendő törvényjavaslat készítése rendeltetett el.

A tárgyalások óriási lépéssel vitetnek elő, olyannyira, hogy ezen gyűlés e hónap végével jóformán bevégezendi működését. Mindenki mellén a háromszínű kokárdát viselnek, valamint a megyeházán is a háromszínű zászló lobog.

A miniszterium tagjai még nem tudnak.

Kelt Pozsonyban, március 19-én 1848. évben, délutáni 4 órakor.

Szabó Antal,
ország. követ.

—o—

esett és így mit sem tudott neje tragikus cselekedetéről. Az éjjel 1 órakor aztán a családi tragédia egyik része befejezést nyert. Vuics dr., a férj csendesen elhunyt. Benne Szerbia egyik legnagyobb diploma táját vesztette el, aki annak idején igen jelentős, irányító szerepet játszott hazájában. Mint római nagykövet sok szolgálót tett Szerbiának, de súlyos betegsége miatt meg kellett válnia állásától és azóta teljesen visszavonult a magánéletbe. A kies fekvésű Pecsínére jött, itt keresett gyógyulást, ám az éjjel megváltotta szenvedéseitől a halál.

Hűséges hitvestársa, aki férjét a halálba is követni óhajtotta, szintén eléri célját. Az orvosi jelentés szerint nem fogja túlélni a mai napot.

Ujdonságok.

—«0»—

Tájékoztató.

— A tengerészeti hatóság épületében levő m. kir. biológiai állomás és aquárium díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1-ig és d. u. 3-tól 6-ig.

— A városi könyvtár naponta d. u. 5-től 8-ig áll a közönség rendelkezésére.

— A népkert (Giardino pubblico) nyitva van este 9 óráig.

— A temető naponta d. u. 6 óráig látogatható.

— A tersatói Frangepán-vár naponta megtekinthető egy korona beléptidij ellenében. (Feljárat a susáki híddal szemben levő lépcsőn vagy kocsin a susáki Boulevard-on.)

— Klotild főhercegnő diszkertje Villa Giuseppe (a kormányzó palota mellett) megtekinthető a császári család távollétében hétköznapokon reggeltől 10-ig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptidij nincs.

— A Danubius-hajógyár telepe csak a haditengerészeti akadémia parancsnokságának speciális engedélyével tekinthető meg.

— Arizshántológár, a papirgyár, a kőolajfinomítógyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

— A kivándorlási ház megtekintésére (Via Incentria) a kir. kormányzás ad ki belépőjegyet.

A TITOKZATOS HAMIDIJE.

Ez a török csatahajó nemsokára fogalom lesz. Mumus. Ezentul ha pld. Montenegróban egy miniszter rosszul fogja magát viselni, Nikita papa ezt mondja:

— Csak rosszkaldokjék, tisztelt Lopkovic ur, majd jön a Hamidije!

Több mint bizonyos, hogy a miniszter elszalad és meg sem áll a hegyekig, ahol tovább legelteti a kecskéket. Ha Belgrádban György és Sándor király-urfiak ismét György és Sándor király-urfiak ismét boldogságokat csinálnak, Péter bácsi csak bekiált a szobába:

— Gyerekek, itt a Hamidije! — Mire is a két gyerek rögvést az ágy alatt terem.

Mert — ismétljük — a Hamidije immár fogalom lett. Talán még méltóztatik emlékezni — hiszen akkor megirtuk, hogy a bolgár kormány nem engedett ki Fiuméből két hajót, melyek Dedeagacsba akartak szénát szállítani, mert a Hamidije leskelődött. Aztán jöttek a szerb es-

patszallítások. Hát nem termett előttük a Hamidije? De bizony ott termett és lövöldözött. Sőt — mint a balkáni izü tudósítás jelentette — néhány szerb katonát örök időkre a tenger fenekére küldött.

Aztán jöttek az újabb hírek, hogy a Hamidije itt van, ott van, mindenütt van. Konstantinápolytól Durazzoig csak úgy sétálgatott, mint mi esténként a Corsón. Tegnapelőtt San Giovanni di Medua és Durazzo között korzózott és hol ide lőtt be egy ágyugolyót, hol oda. Csak úgy előkelően, hanyagul, török módra. Mikor az egyik város alaposan megijedt, akkor a Hamidije elsietett a másik város alá. Néhány golyót leadott, mint a kabaréban a smoncákat és ment vissza az előbbeni városba, ahol újra bejédtek. Így ment ez mindaddig, míg a haditudósítók (akik többnyire Abbáziában nyaralnak) meg nem unták.

Csakhogy a Hamidije dicsőséges hire már oly nagy, hogy csak egyszerűen eltűntetni, mint a bűvész a kölesönkért aranygyűrűt, nem lehet. Nem is volna szép. Hadd szerepeljen, — vagy, ahogy nálunk mondják: verdienem lassen! — kiáltással újabb haditettet vitettek vele véghez.

Az este gyanutlanul mentem a Panny kávéházba, semmi rosszat sem sejttem, mikor ismét egy újabb Hamidije époszt közöltek velem. Ezt:

Kristomális Sideritis egy 4000 tonnas görög gőzös szénát szállított Triestből a bolgároknak. (Ez a sok bolgár szénázás sem tiszta dolog). San Giovanni di Médunál a görög hajó találkozott a Hamidijével, amely — ősi szokás szerint — ismét ágyuzott. A görög hajó — mint tehetett egyebet? — kigyulladt és elsüllyedt. A Hamidije pedig boldogan dörzsölte a kezét és mosolyogva távozott.

Önkéntelenül levettem a kalapomat. Ennyi hőstett meghatott. Ez a Hamidije, vagy az ördöggel cimborál, vagy soronkint fizeti a haditudósításokat. Csak arra vagyok kíváncsi, hogy holnap nem-e repül be a fiumei kikötőbe. Mert tőle, a történetek után, ez is kitellik. (k. p.)

—
Emlékezzünk! A Fiumei Magyar Kör az idén is teljesíteni fogja kötelességét. Megünnepli Március Idusát, emlékezteti a fiumei magyarokat történelmünk egyik legdicsőbb napjára. Az ünnepségre szóló meghívó ez:

Polgártársak! Magyar Véréink!
Elérkeztünk ismét március idusához, az 1848-iki márciusi nagy napok, a magyar sajtószabadság és a gondolat szabadság hajnalhasadásának az első felelős magyar miniszterium megalkotásának évfordulójához. Minden magyar ember szíve hangosabban dobog e dicső nagy napok emlékének felidézésékor és nekünk fiumei magyaroknak és a fiumei hazafias olaszoknak kétszeres kötelessége, hogy a magyar nemzet újjászülését itt a tenger partján, a magyar birodalom végpontján megünnepeljük.

Jöjjetek el mindnyájan a Fiumei Magyar Kör által rendezendő

Március 15-iki ünnepélyre,
melyet szombaton, március 15-én este 8 órakor tartunk meg a Deák-szálló nagytermében.

Az est műsora a következő:

1. *Magyar dalok.* Nyitány, játszsa a magyar tanulóifjúsági zenekar.

2. *Talpra magyar!* Szavalja Fürst Ödön.

3. *Magyar ünnepi beszéd.* Tartja Kiss József tanár.

4. *Artot J. „Souvenir de tristesse“*, előgja. Hegedűn előadja Scaramelly Jozefin hegedűművész, zongorán kíséri Scaramelly Nelly k. a.

5. *Magyar leány imája.* Szavalja Welicska Erzsike.

6. *Kuruc nóták.* Játzsza a magyar tanulóifjúsági zenekar.

7. *Magyar dalok.* Énekli Adametz Miczi kisasszony.

8. *Petőfi a Hortobágyon.* Melodráma, írta Várad Antal; szavalja Hajdu József; zongorán kíséri Vértes Margit k. a., hegedűn Biró Kálmán.

9. *Hymnus.* Énekli az ifjúsági zenekar közreműködésével a közönség.

Belépti díj nincs. A költségek fedezésére szives adományok köszönettel elfogadtnak.

A Fiumei Magyar Kör elnöksége.

— **Városi képviselőtestület.** A városi képviselőtestület ma, pénteken este hat órakor ülést tart a következő tárgysorozattal: Bejelentések, indítványok, interpellációk. Az iskolai program. Egy Castello-utcai városi telek eladása. Drenovai és cosalai városi telkek eladása. Utszabályozások. Az építőipari szabálytervezet. Egy baromfivásárcsarnok építése. A városi közművek 1912. évi beszámolója.

A zárt ülésen különböző kinevezések, segélyezés iránti kérelmek stb. kerülnek tárgyalásra.

— **Az osztrák kereskedelmi miniszter utazása.** Triesztből tegnap délután jelentették, hogy a Pelagosa osztrák kincstári jacht Schuster osztrák kereskedelemügyi miniszterrel egy órakor elindult Fiuméba. A hajónak este már Fiumében kellett lennie, de ma délig sem érkezett meg s nem tudják, hogy hol van.

— **Újabb feljelentés a csaló bizományosok ellen.** A család miatt vizsgálati fogságban levő Cante Ruggero és Fable Henrik bizományosok ellen újabban a budapesti Faragó Testvérek cég tett feljelentést. A csalók egy 400 koronás írógépet rendeltek meg a cégnél, amely az írógépet szállította is, de pénzt nem kapott.

— **Adomány.** Özv. Rudan Fanny urnő 40 (negyven) koronát adományozott a m. kir. állami főgimnázium ifjúsági segítő alapja javára. Az intézet igazgatósága hálással köszöni a nagylelkű adományt.

— **Változások a haditengerésznél.** — A bécsi Zeitt tegnapi számában a haditengerészet vezetői állásaiban legközelebb beálló érdekes változásokról ad hírt. Eszerint a király lovag Chmelarz Jenő ellentengernagyot pólai hadikikötőparancsnokká, Nye-gován Miksa ellentengernagyot az első hajóraj parancsnokává, lovag Barry Richárd ellentengernagyot, a fiumei haditengerészeti akadémia parancsnokát, a második hadosztály parancsnokává és végül Gassenmayr Oszkár ellentengernagyot a fiumei tengerészeti akadémia parancsnokává kinevezte. — Ezek a személyi változások gróf Montecucoli tengerészeti parancsnok lemondásával állanak közvetlen összefüggésben. Az új tengerészeti parancsnokot, Haus altengernagyot a májusi előléptetések alkalmával tenger-nagygyá nevezik ki.

— **Elsüllyesztett görög gőzös.** Egyik fiumei cég táviratban arról értesül, hogy a Kristomális Sideridis görög hajót, amely Triesztből szénát szállított a szerbeknek, San Giovanni di Médunál a Hamidie török cirkáló ágyuzni kezdte. A szénarokomány kigyulladt és a görög hajó rövid idő alatt elsüllyedt. A legénység mentőcsónakokon menekült. A hajó a legénység számára is vitt élelmet, ami szintén a tenger fenekére süllyedt. Miután pedig néhány nappal előtt egy vitorlás is elsüllyedt, amely a szer-

Richter cipői a legjobbak és legelegánsabbak.

RICHTER FERENC cipésmester Fiume Corso 37.
Via Municipio 2 és Abbazia Reichstrasse 39.

beknek élelmet szállított, a sereg élelmezésében igen nagy zavar állott be.

— **Az Ungaro-Croata új hajója.** Az Ungaro-Croata részére egy angol hajógyárban most készül egy kettős csavaru 1200 tonnás gőzös. A hajó, mely „Visegrád” nevet fogja viselni, augusztusban készül el és a fiúmei-dalmáciai vonalra lesz beosztva.

— **Ismét gyapotégés.** Még emlékeztet, hogy a Marianne Austro-Americana hajó gyapotszállítmánya szombaton éjjel tüzet fogott. A tüzet akkor csak nagy erőfeszítéssel tudták lokalizálni és a nagyobb katasztrófát kikerülni. A tüzet fogott árut, mely a Schenker cég címére érkezett, ezután Zichy mólóra a 3 és 407. raktárak hosszában, a többi ott fekvő árukhoz tették. Tegnap este 9 óra felé az arra haladó őrszem észre vette, hogy a felhalmozott rakományból lángok csapnak fel. A hamarosan kivonult tüzoltóság rögtön oltáshoz fogott és elsősorban a közeli raktárak és más áruk oltalmazására tették meg az intézkedéseket, mi csak nagy erőfeszítéssel sikerült. Az oltás csak igen nehezen ment. 250 bál teljesen a tűz áldozatául esett, mely biztosítás útján megtérül. A tűz oka ismeretlen.

— **Ismeretlen merénylet.** Tegnap a kórházba szállították Ghalich Péter 20 éves egyént, aki jobb karján késszurástól eredő súlyosabb sérülést szenvedett. Ghalich kihallgatásakor elmondotta, hogy egy ismeretlen ember beszélgetés közben nadrágzsebéből kést húzott elő, melylyel szurást ejtett rajta és futásnak eredt. A rendőrség a nyomozást megindította.

— **Elfogott tengerészszökevény.** Tegnap a susáki csendőrség Susákon a pólai hatóság megkeresésére letartóztatta Vicevich János skreljevai születésű tengerész közlegényt.

— **A Corso mozgófényképszínházban** ma, pénteken és holnap szombaton este „A nyomorultak” című szenzációs moziszinmű második felvonása kerül színre. A négy részre osztott mű harmadik felvonása 16-án és 17-én, negyedik felvonása pedig 18-án és 19-én fog színrekerülni. A nyomorultakon kívül egy kitűnő bohózatot is tartalmaz a műsor.

— **Jutalom a tengeren való segélynyújtásért.** A fiúmei tengerészeti hatóság most publikálta azt a nemzetközi egyezményt, amely a tengeri segélynyújtás és mentés szabályait egységesíti. Ezek szerint minden eredményes mentésért méltányos jutalom jár, de az összeg semmi esetre sem haladhatja túl a mentett tárgyak értékét. A jutalomban bizonyos arány szerint osztoznak a hajó tulajdonosa, a kapitány és a többi személyzet is. Jutalomdíj jár akkor is, ha a mentés ugyancsak a tulajdonosnak a hajói között történt. A megmentett személyek megmentésükért jutalomdíjat adni nem kötelesek, de azoknak, akik a segélynyújtásra okot szolgáltató baleset alkalmával emberi élet

mentésében működtek közre, igényük van a hajó, a rakomány és tartozékaik méltányos részére. Ámbár életmentésért jutalom nem jár, mindegyik hajóskapitány köteles a tengeren életveszély között talált minden személynek — még ha ellenség is, — segélyt nyújtani, feltéve, hogy ezt saját hajójának, személyzetének és utasainak komoly veszélyeztetése nélkül megteheti.

— **Felülfizetések nyugtázása.** Az országos vasutas szövetség fiúmei kerületének március 1-én a vasutasárvaház javára megtartott táncmulatságon felül fizettek: Fiumei nyilvános raktár részvénytársaság 100 K, Dr. Vio Ferenc dr. Vio Antal, dr. Szegő Gyla, Adria m. kir. tengerhajózási részvénytársaság, Ungaro-Croata, Schenker és társa 50—50 K, Haffmann S. és W. 40 K, gróf Wickenburg István, Grünhut Rikárd 30—30 K, Polgári Serfőző 25 K, Merk Albert 24 K, Kuranda Emil, Eidlitz Hugó, Orosdy Lajos, Leitner Károly, Fodor Gábor, Riboli Giovanni, Goldschmied és társa, Fiumei kereskedelmiben, Benedikt és Baranyai, Kohn Adolf és társa Olajművek részvénytársasága Győr, Danubius-Ganz és társa, Haas Ignác 20—20 K, Pál Ignác, W. S., N. A., 16—16 K, Adriatica, Back Bernát és Fia 15—15 K, Balpataky Zsigmond, Büchler Lipót, Polgár Samu, Blum Adolf és Popper, Kóbrák cipőgyár Vác, Szigethy Ede, Mattersdorfer Alfréd, Singer Lajos, Szücs Géza, Szirány Jenő, Székely József, Erős Aurél, Zoltán Ármán, Pauk Ödön, Steiner Mihály, Gótz Ferenc, Nemes Ferenc, ifj. Balog József, Brázay Kálmán, Stollwerk 10—10 K, Mileh Kornél, N. N. 8—8 K, Mozog István, Hajnal Viktor, Hollaender Izso, Reich József N. N. 6—6 K, Hartmann József, Kemény Ödön, Schlézinger Lipót, dr. Ábrányi Kornél Láng Imre, dr. Lázár Béla, Blüh Adolf Vujja M., Fleischhacker C., Khuner és társa, Dávid János fia, Szántó József, Kornis Henrik, Nagy Pál, Flóra gyár, Herceg és Geiger, Fehér és Horváth 5—5 K, Hesz Ferenc, Arnold György, Debreceni Lajos, dr. Kallós Zsigmond, Galicenstein, Günsberger Temesvár 4—4 K, Klein Ármán, Nemes Ferenc, Gabriel Illés, Ágoston Gábor, Barna József, N. N., N. N., Nemes Henrik 3—3 K, Hamvas István, Zimai János, Feuermann József, Sebestyén Márton, Hoffmann Lipót, Kovács Gyula, Baltási Miklós, N. N., N. N. 2—2 korona, Neuberger Bódog és fia 30 korona. — Fogadják a nemes adakozók ez uton is a kerületi elnökség hálás köszönését.

x Berlin-szálloda Budapesten. A főváros életéből egy látványossággal lelt gazdagabb. A Révay-utca 10. sz. a. megnyílt a 140 díszesen berendezett szobákkal álló Berlin-szálló, melynek vezetését Winkler Otto az abbaziai Lederer-penzió volt igazgatója, a Royal nagyüzöllő volt titkára, a berlini Hotel Monopol volt igazgatója vette át, ami egymagában garancia a szálló slókelő szakszerű vezetésére.

— **Hajó és vitorlás.** Az osztrák Lloyd Almissa nevű gőzöse legutóbbi velencei útjában éjjelkor ködben indult el Velencéből és Tonello Hugó kapitány éppen a sűrű ködre való tekintettel nagyon meglassította a hajó menetét. Körülbelül két órával az elindulás után a kapitány a hajó orra előtt 15 méternyire egy nyugodtan haladó vitorlást vett észre, amely nem is tett semmi előkészületet arra, hogy a hajót kikerülje. Bár a kapitány nyomban megállította a gépeket, az összeütközés mégis megtörtént és a vitorlás nagy recsegés és a legénység segélykiáltásai közben elsülyedt. Az Almissa fedélzetéről azonnal mentőcsónakokat bocsátottak le, reflektorral megvilágították a tengert és így sikerült a vitorlás személyzetét kihalászni. A megmentett emberek elmondták, hogy az elsülyedt vitorlás olasz zászló alatt közlekedett és Mária Luigia volt a neve. Az összeütközésnek az oka az volt, hogy a vitorlás legénysége aludt.

— **Chioggiai halászkatasztrófia.** Chioggiából jelentik: A Reno folyó torkolatánál egy halászbarkát meglepett a vihar. A vitorlás megtelt vízzel és elsülyedt. Hat főnyi személyzete a vízbefut. A vízbefutak közül csak egynek a holttestét találták meg.

— **Divatosak, jók és fölötté ocsók** a világhírű brünni posztógyári Siegel-Imhof cég szövetjei. Közvetlen beszerzés által, mindenkinél lehetséges magát kevés pénzzel a legszebb és legfinomabb szövetekkel a legolcsóbb gyári árért ellátni.

— **Tél az olasz Rivierán.** Milánóból jelentik, hogy vasárnap rettenetes orkán és hóvihar dult az olasz Rivierán, amelynek több emberélet is áldozatául esett. A génuai kikötőben az orkán által felkorbácsolt hullámok több hajót a parthoz csaptak, úgy hogy ezek nagyobb sérüléseket szenvedtek. Saboriában a szélvihar különböző gyárak kéményeit döntötte le. Az egyik kémény a közelben foglalatostkodó munkást agyonütött. Noviból, Ligureből, Reggio-Emiliából, valamint más városokból nagy havazást jelentenek. A hóvihar a felsőolaszországi tavakon is nagy károkat okozott.

—«O»—

I Fiumei magy. Uri és Női Fodrászterem

Adria palota. Telef. II-60.

Ujonnan és higiénikusan berendezett külön kabinkokban olcsón végeztetik fejmosás, hajfestés, onduláció, divatos fésűzés és manicure. Nagy raktár divatos betétekből, vágott hajból és pere cikkekből.

A higiénikus uri teremben gyors és pontos kiszolgálás.

Tudja Ön már,
: hogy mi az :

ALGA?

Az ALGA egy kizárólag növényi nedvekből készülő gyógyszer, mely biztos eredménnyel használható csúzfájdalmak, fejfájás, fogfájás, kellemetlen szájszag, nátha, gége és mellhurutok, gyomorgyengeség, hányás, tengeri betegség és ájulás ellen valamint használható a rossz levegőjű betegszobák levegőjének tisztántartására és bármely szoba levegőjének illatosítására.

Kapható kizárólag!

Budak D. gyógyszerterében

VIALE DEAK — FIUME — VIALE DEAK

Távirat — Telefon.

A főrendiház ülése.

BUDAPEST, márc. 14. A főrendiház tegnap délutáni ülésén a terem szokatlanul nagy mértékben telt meg. A karzatok ülőhelyeit az ellenzéki képviselők foglalták el nagy számban.

Jósika Samu báró elnök az ülést 4 órakor nyitotta meg és közölte, hogy a miniszterelnök Desseffy Aurél gróf interpellációjára, a sószállítási szerződésre vonatkozólag, az ülés végén fog reflektálni. Ez után a totalisateurokra, bukmékerekre a közvélemény legelőkre, a gyermekbiróságra, az állami-, közvélemény- és egyházi iskolák tanítóinak fizetésrendezésére, az adótörvények életbe léptetésére vonatkozó javaslatokat, valamint a vízjogra vonatkozó novellát lényegesen vita után általában és részleteiben elfogadták.

Ezután Lukács László miniszterelnök emelkedett szólásra. Az interpelláció válaszául azt mondja, hogy Déry vádjaira vonatkozólag nem állt és még most sem áll módjában az elsőfokú bíróság által már elintézésre nyert ügyek megvitésére. Most még csak a felelősségi fórum tárgyalása van hátra. Bármennyire is kívánatos ezen ügy tisztázása, nem marad más hátra, minthogy a rendes bíróság tárgyalását, melynek elfogultságában és igazságtalan ítélkezésében kétszázötvenkötven nem szabad, bevárjuk.

Desseffy Aurél gróf a választ nem vette tudomásul és Lukács Lászlónak tudomásul vételére névszerinti szavazást kért. E felett nagy vita kerekedett, melynek folyamán Hadik János grófot az elnök rendre is utasította. A névszerinti szavazás eredménye az, hogy a miniszterelnök választását 96 szavazattal 28 ellen tudomásul vették.

A főrendiház ezután az ellenzék indítványára, a választójogi javaslat tárgyalását a mai ülésre halasztotta.

Tisza lemond.

BUDAPEST, márc. 14. Munkapárti körökben beszéltek, hogy Tisza István a szombati ülésén elnököl utóljára. Utódjának megválasztásáig már csak adminisztratív ügyekkel fog foglalkozni. Utódjaként Ghillányi Imre bárót és Beöthy Pált emlegetik.

Az ellenzék.

BUDAPEST, márc. 14. Az ellenzéki képviselők ma a néppárt helyiségében értekezletet tartottak és elhatározták, hogy a legközelebbi ülés megnyitásának napján a néppárt klubhelyiségeiben 9 órakor reggel fognak gyülekezni.

Andrássy nyilatkozata.

BUDAPEST, márc. 14. Andrássy Gyula gróf azt mondta. Az Est tudósítójának, hogy holnap a kitiltott képviselők is megfognak jelenni a Ház ülésén és ha velük szemben erőszakoskodnának, akkor a Kossuth-párt és néppárt is meg fog jelenni és együttesen teszi lehetővé a tanácskozást.

Az ülészak berekesztése.

BUDAPEST, márc. 14. A képviselőház holnapi ülésén átvesszik a főrendiház izentét, majd felolvassák a királyi kéziratot, mely az ülészakot berekeszti. Ezután 6—7 hetes szünet következik. Az ülészak berekesztésével megszűnnek az alelnöki és jegyzői állások is. Ezeket tehát az új ülészakban újra választják.

A trónörökös Szlavóniában.

BÉCS, márc. 14. A trónörökös Dolnji Miholjacra utazik gróf Mailáth József birtokára, hogy szalonkákra vadásszék.

BÉCS, márc. 14. Miután a londoni reu-nió határozata ismét elmaradt, az angol kormány vette kezébe a béke közvetítését. Grey külügyi államtitkár azt a közvetítő indítványt fogja tenni, hogy Szkutari legyen Albániáé, Djakova hovatarozandóságát pedig bizzák egy vegyes bizottságra.

Hazaengedik a honvédeket.

BUDAPEST, márc. 14. A honvédelmi miniszter rendelete szerint az összes ezredek hazaengedik az 1909. évfolyam tartalékosait. A hazabocsátást minden ezrednél már ma megkezdtek.

Sajtópör.

BUDAPEST, márc. 14. A budapesti esküdtszék felmentette Himfy Géza újságíróat aki a jegyzősorsjáték vezetőségét panamázzal vádolta és állításait be is igazolta.

Elégett vadászkastély.

BUDAPEST, márc. 14. Frigyes főherceg bélyei vadászkastélya tegnap a tűz áldozatául esett. Hir szerint Frigyes főherceg tegnap bélyei birtokára érkezett, ahol jelenleg Izabella főhercegnő is tartózkodik. Vadászat előtt a vadászházakat sorban megvizsgálják, amit most is megtettek. Ez alkalommal vették észre, hogy a vadászkastély kigyulladt. A gyorsan odaérkezett tűzoltóknak sem sikerült a tüzet lokalizálni, úgy hogy a kastély porrá égett.

Kalandos fiuk.

BUDAPEST, márc. 14. A főkapitányság gon nemrég megjelent a fővárosi vízművek egyik ellenőre és feljelentést tett Rezső és Sándor nevű fiai ellen, akik 800 koronát loptak tőle és Fiuméba szöktek. Itt az idősebbik Sándor visszaküldte Rezsőt, hogy lopjon még pénzt, mert a 800 koronából még meglevő 600 korona kevés Amerikába menni. Mig Rezső Budapesten járt, Sándor Fiumében hajóra szállt és eltávozott. A fiatalabbik fiúnak sikerült néhány száz koronát újra lopni, de mikor megtudta, hogy bátyja itt hagyta, felment a fiúmei rendőrségre és feljelentette Sándort. (Ezt annak idején meg is irtuk). Rezsőt Budapestre vitték, ahol ma adták át az apjának.

Janisch aviatikai kudarca.

BÉCS, márc. 14. Fanisch müncheni aviatikus ma reggel felszállt az asperni repülőtéren, hogy Bécsből Budapestre repüljön. Asperntől 12 kilométernyire a motorból lán-gok csaptak ki és Danieh oly gyorsan szállt le, hogy ő utasával együtt kibukott a gépből. Mindketten könnyebb horzsolásokat szenvedtek. A gép is megsérült.

A békeközvetítés.

ATHÉN, márc. 14. Megbízható helyről eredő értesülés szerint a balkáni államok választását a hatalmak közvetítési javaslatára holnap reggel fogják az illető kormányoknak átnyújtani

Görög előrenyomulás Epiruszban.

ATHÉN, márc. 14. A görög csapatok megszállták Premetit. Az ottani török helyőrség elmenekült és valószínűleg Berat felé vonult. Hir szerint a törökök rémületükben Delvinaki helységet kardesapás nélkül feladták.

A „Hamidié“ akciója.

CETTINJE, márc. 14. Hivatalos jelentések szerint a „Hamidié“ török cirkáló tegnap San Giovanni di Méduban bombázta a „Christo Maritis“, „Veniotis“, „Ertis“ és „Trifilia“ görög szállítóhajókat, amelyek a szeb sereg részére élelmiszert hoztak. Kettő e hajók közül a bombázás következtében ki-

gyulladt, a két másik gőzös éppen végzett a kirakodással, 10 ember életét veszítette.

Előőrsök csatározása.

LONDON, márc. 14. A „Times“ konstantinápolyi tudósítója jelenti, hogy Hadikő mellett találkoztak a török és a bolgár csapatok előőrsői. Az utánuk következő csapatok között heves é selkeseredett csata fejlődött.

A Hamidié megsérült.

PODGORICA, márc. 14. Ideérkezett hírek szerint a „Hamidié“ török hadihajót egy ágyugolyó San Giovanni di Medua előtt eltalálta. A cirkáló ennek következtében megsérült.

Drinapoly elveszett.

BÉCS, márc. 14. A „Politische Korrespondenz“ Románián keresztül azt az értesítést kapta, hogy Drinapoly veszve van. Sukri pasa drótnélküli táviratban tudatta a kormánnyal, hogy az erődöt tovább nem tarthatja és rövidesen fel kell adnia.

Nikita megint parancsnokol.

CETTINJE, márc. 14. Miklós montenegrói király átvette Skutari ostromának a főparancsnokságát. Három oldalról támadják a várat és a megérkezett szerb ostromágyuk szakadatlanul működnek.

Szkutari bombázása.

PODGORICA, márc. 14. A Skutari melletti Stoi török erődöt a montenegróiak bombái tönkre lőtték. Az ágyutüzelés Skutari-ban is sok házat romba döntött.

TÖZSDE.

	Márc. 13 zárlat	Mai árf. 1/1 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	823.50	822.50
Osztrák hitelrészvény	631.50	632.50
4%-os koronajáradék	82.85	82.40
Osztr.-magy. államvasut	705.75	704.—
Jelzálogbank	432.—	432.—
Lezámitelőbank	507.—	507.—
Hazai Bank	280.50	280.—
Magyar Bank és Keresk. R.-T.	565.50	563.—
Rimamurányi	711.50	722.—
Salgótarjáni	752.—	747.—
Közuti Vasut	651.50	650.—
Városi Villamos	368.—	368.50
Adria	536.—	—
Déli Vasut	114.50	—
Magyar Cukoripar	2870.—	—
Rizsgyár	3820.—	—
Budapesti Gabontőzsde. (60 kilogrammonként.)		
Buza áprilisra	11.29	11.32
Buza októberre	11.99	12.03
Rozs 1913 áprilisra	9.31	9.38
Rozs októberre	9.35	9.46
Tengeri májusra	7.38	7.46
Tengeri júliusra	7.65	7.68
Zab áprilisra	9.31	9.44
Zab októberre	8.83	8.43
Bécsi Értéktőzsde.		
Osztrák hitelrészvény	631.50	631.—
Magyar hitelrészvény	824.—	822.—
Osztrák magyar államvasut	706.—	706.—
Déli Vasut	114.—	114.—
Alpesi	1057.—	1056.—
Skoda	841.—	842.—
Osztr. koronajár.	84.45	—
Fiumei és trieszti értékek: Legutóbbi kötések átlagárf.		
Fiumei 4%-os kölcsönkötv.	92.—	—
Banca Fiumana	650.—	—
Fiumei Kereskedelmi Bank	295.—	—
Fiumei Népbank	104.—	—
Litorale Bank és Takarékpénztár	240.—	—
I. Horvát Takarékpénztár	6100.—	—
„Indeficienter“ tengerhajóz.	500.—	—
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	1450.—	—
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1195.—	—
Orient tengerhajózási társ.ex.	1400.—	—
Ált. Forgalmi r. t. régi	2100.—	—
„ . . . . . új	1900.—	—
Magyar Olajgyár	202.—	—
Austro-Americana	264.—	—
Navigazione Libera Triest	647.—	—
Osztrák Lloyd	567.—	—
Stabilimento Tecnico	9550.—	—
Ampelea Szeszpároló Rt.	412.—	—
I. Trieszti Rizsgyár	918.—	—
„Kerka“ dalmát vízművek r. t.	408.—	—
Spalatoí Portland Cement	426.—	—
Assicurazioni Generali . . . . . Nap.	916.—	—
Riunione Adriatica	4075.—	—

IDEGENFORGALOM

(Mouvement d'étrangers)

ABBAZIA

tegnap érkezett fürdővendégei:
(Hótes arrivés hier:)

Abeles Leopold Wien	Selem
Aagaard B. Christiania	Stefania
Alphein Maurice Prága	Stefania
Binder Ernst Temesvár	Bijon
Bercznicka Helene Kolomea	V. Agram
Baruch Albert Wien	Al Mare
Bump Max Liegen	Savoy
Beiverynsdra Ágnes Kuglov	Quarnero
Bleyer András dr. Nagyvárad	Quarnero
Burger Pál	Palace H.
Bohrer Charles Póla	Margit
Balogh Katalin Budapest	Drazica
Duda M. Kral	Justi Miran
Duda Anna Kral	Justi Miran
Deutsch Frigyes Budapest	Al Mare
Dubiszewska Kazimir Varsó	Peppina
Erdődy Imre gróf Galgóc	Neptun
Engel Hugó Budapest	Palace H.
Edelmann Samu Budapest	Vécey
Eichner Soma Budapest	Lederer
Eigenfeld John Wien	Central
Fernandez Florencia Délamerika	Drazica
Fehl Adele Wien	Quisisana
Friedlaender Ernő Nagyvárad	Quarnero
Frankl Mór Budapest	Stefania
Farkas Izidor Nagyvárad	Quitta
Fuchs Mártonné Budapest	Palace H.
Fritsch Rita Trieszt	H. Bristol
Fischer H. dr. Grác	Lederer
Fekete Miklós Budapest	Ceres
Firtig Róza Prága	V. Jezica
Frisch Imre Budapest	P. Lackner
Ferrari Theodor Wien	P. Fischer
Fleischel Sándor Budapest	Stefania
Feldscher B. Schweic	Quarnero
Grünwald Jakab Grác	V. Viktor
Grünhut József Budapest	Antonienhof
Grünwald Salamon Budapest	Stefania
Gyulmis Gerő Szabadka	H. Bristol
Gábor Ernő Miskolc	Melanie
Groll Ignác Meseritsch	Lunacek
Dr. Grigorcea R. Prisacarenc	Bellevue
P. A. Hruha	Cesky
Halom Armin Budapest	Melanie
Hidegvölgyi B. Budapest	Palace H.
Hubai Miksa dr. Budapest	Bellevue
Haudeck József Wien	Hofbrau
Hajós József Budapest	P. Grosz
Heinrich Róza Wien	H. Bristol
Hollán Péter Budapest	Vécey
Hofmann Albert Prága	V. Jezica
Horsitzky John Wien	Central
Hilfmayr Carl Wien	V. Jezice
Hajós József Budapest	P. Lackner
Halphen Louise Prága	Stefania
Hirsch Malvin Wien	Palace H.
Herrfelder Emma Budapest	Residenz H.
Havas Jenő dr. Budapest	Bellevue
Latorbusch Charlotte Berlin	P. Westphal
Latorbusch Marie Berlin	P. Westphal
Jahuki Emil Wien	H. Bristol
Juskowich Gizella Budapest	V. Herkules
Jellinek Mór Banjaluka	V. Vada
Jurgens tanárné Aachen	Quarnero
Koritzer Karl Wien	Sans-suoci
Kneifel August Prága	Schanzer
Koschein Staniszló Podlipacz	V. Viktor
Katz Terése Wien	V. Agram
Kohn György Banjaluka	P. Vermes
Korytowsky László gróf Jankovne	Stefania
Krain Rudolf Wien	Quisisana
Keller Antal Budapest	Palace H.
Kovács Armin dr. Wien	H. Bristol
Köszeghy Sándor Budapest	Vécey
Kleindinst Ludvig München	V. Jezica
Kocvara József Prága	V. Jezica
Kellner Berta báróné Wien	V. Jezica
Kroner Johann Liptó	V. Pelda
Kneifel Aug. Prága	Stefania
Lőkóvits Arthur Debrecen	V. Viktor

Loob Lajos Wien	Augusta
Lugar Sándorné Budapest	Securanst.
Lityuska Helene Lemberg	Augusta
Liebermann Philipp Staniszlau	Janette
Lukács Lujza Budapest	Residenz H.
Larsen János Wien	Residenz H.
Loorber Albert Wien	Palace H.
Lövy J. Budapest	Bellevue
Luti Mária Nagykároly	H. Bristol
Laufer Miksa Budapest	Tomasic
Lasz Károly Budapest	Drazica
Lebell Bertinné Wien	V. Jezica
Müllerová Ruczéna Caslau	V. Celestina
Molnár Géza Budapest	Securanst.
Márfy Irén Punta Kovácsi	Savoy
Mayer Oszkár Dresda	Schlosser
Mme Faida Wielonseyska Kuglov	Quarn.
Molnár Lajosné Budapest	Stefania
Möller Tomy Neumünster	Palace H.
Miskolczy György Wien	Vécey
Moravska Mária Polen	Lederer
Matuschoti Muhslovica	Cesky
Matussek Emilia Budapest	H. Bristol
Nastmann Paul Dresda	P. Schlosser
Németh Titusz Budapest	Palace H.
Nechwalsky Ervin dr. Budapest	Bellevue
Neurer Etel	Wienerheim
Öller Mihály Wien	Justi Miran
Osnialowski Szaniszló Troppau	Hermitage
Obtuttwicowa Staniszlau Lemberg	Kurh.
Polatschek Hugó Budapest	V. Adria
Paulheim Ferenc Budapest	Stefania
Pucher Lujza Budapest	Palace H.
Palágyi Lajos Budapest	Lederer
Pust Ferenc Laibach	Drazica
Pserhofer Arthur Budapest	P. Lackner
Pobeha Paula Rózsahegy	V. Pelda
Potorény Cornél Budapest	Vécey
Rakottay György Losonc	Vécey
Rittermann Eduárd Wien	V. Vada
Rost Ferenc Chemnitz	Al Mare
Riehs Edmund Wien	Justi Miran
Róth Henriette Wien	Janette
Rosenberg Zsigmond Szeged	V. Erminie
Rupprecht Emma Wien	Spucepar
Rittinger R. dr. Wien	Slatina
Rosenberg Pauline Wien	P. Lackner
Róth István dr. Zilah	P. Viktória
Steiner Leonora Budapest	V. Georg
Singer Jakab Budapest	Justi Miran
Solten Vilma Rózsahegy	V. Pelda
Stern E.-né Budapest	Al Mare
Stuczenberger József Budapest	P. Vermes
Spitzer József M. Ostrau	H. Stefania
Salamon Adolf neje Budapest	Quitta
Schwarz Margit Budapest	Quitta
Schoeller Ignác Hamburg	Quarnero
Steinfeld Dávid Budapest	Palace H.
Sernan Julie Leipeig	Bellevue
Schöne Julie Leipeig	Bellevue
Schönblicher Hans Wien	Wienerheim
Schau Ignác Budapest	Bellevue
Skolla Anna Grác	Spucepar
Stern József Budapest	H. Bristol
Schupiter Honka Budapest	Volosca 88
Sebinne Karl Mannheim	V. Ticeva
Skoda József Kulin	Cesky
Salmon Karl Kulin	P. Hausner
Turnai László Budapest	P. Hausner
Torda Fodor dr. Budapest	Stella
Tomz Ferenc Göre	Janette
Takács Sándor dr. Budapest	Strand H.
Török Sándor Budapest	Liburnia
Trpak Johan Strassnitz	H. Stef.
Ullmann Károly Wien	Szegő
Vécey Károly Tokaj	Strand H.
Veszeley Zsigmond	Wienerheim
Veith Eldi Sarajevó	Janette
Vértes Hugó Budapest	Palace H.
Wachholtz Károly Neumunster	Palace H.
Wiener Edith Wien	Tomasic
Witz Zoltán dr. Budapest	Vécey
Wartereizewicz R. Grác	P. Lackner
Weichsler Cecilia Budapest	Central
Özv. Willinger Józsefné Budapest	Stella
Zerzawy Bernhard Wien	

Zdziechowski Maryan Krakko
Zumber W. Wanfried
Zeller Róza Nagyszeben
Zadrobilek Irma Wien

Augusta
P. Grosz
Bijon
Vécey

—«0»—

Abbáziai Fürdőszínház

(Hotel Stefanie)

Holnap, szombatön március
15-én

Üdvöske

(mascotte)

Audran operetteje

Kezdeté este 9 órakor

APOLLO SZINHÁZ

Igazgató: TROPFAUER ÁRMIN
Via Alessandro Volta 6 (A De la Ville
és az Imperial szálló közötti utcában).

Március 1-től 15-ig.

naponta este fél kilenc órakor.

Teljesen új műsor

Emil Haupt Ella Hardi
Borelly-Rinaldi Relli Bertier
Lena Duveque Michals & Airam

és a többi szerződött tagok.

Előadás után kabaré sza-
bad bemenettel.

LEDERER PENZIO ABBAZIA

Habsburg villa és Park szálló.

120 szoba. Lift. Fürdők a házban.
Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű kilátás
a tengerre. Szoba és ellátás 8 koronától
feljebb. Családoknak engedmény.

Hotel Slatina, Abbazia

A Slatina-fürdővel szemben a katonai
gyógyház mellett. Előkelő családi ház.
Szobák ellátással s anélkül, nagy étte-
rem, kert, magyar és francia konyha.
Villanyvilágítás. Mérsékelt árak.

Telefon 101. Tulajd. Lackner Fanny.

1913. III/15

KÖZGAZDASÁG.

Második vágány a károlyváros-ogulini vonalon. A fiumei vasuti vonal károlyváros-ogulini szakaszát 56 km. hosszúságban két vágányúvá fogják kiépíteni és ezen a vágányon fognak haladni a likai és vasut vonatai. A kettős vágánnyal egyidejűleg Károlyváros állomást jelentősen bővíteni fogják és nagyszabású fűtőházzal és teleppel látják el.

Az első iparos nyugdíjintézet. Az ország minden részében sokszor találkoztunk már azzal a törekvéssel, hogy az iparosok részére nyugdíjintézet létesítsék. Most a szegedi ipartestület kebelében megalkototta az első ilyen intézetet s ezzel követendő példát statuált a többiek részére. És pedig akként, hogy a nyugdíjintézetnek kötelezőleg tagja az ipartestületnek valamennyi tagja. A nyugdíj összege változó. A nyugdíj minimuma 600, a maximuma 4000 korona. A minimális nyugdíjösszeg után az évi tagsági díj 36 korona, az ennél magasabb nyugdíjostályban való részesedés a tagok önkéntes elhatározásától függ. Teljes nyugdíjilletmény harminc évi tagság után jár. A nyugdíj élvezetét tíz évi tagsághoz köthették. Ha valaki előbb válna munkaképtelenné, visszakapja a befizetett összeg harmegyedét. Tíz év után a tag a biztosított összeg negyven százalékát, továbbá tíz évre évenként még két százalékát, 20-tól 25 évig 3 százalékát és 26 évtől 30 évig 5 százalékát kapja munkaképtelenség esetén. A nyugdíjintézet 2130 taggal kezdi meg működését. Az ipartestületi közgyűlés, melyet Pálffy Dániel elnökletével tartottak meg, utasította az eljárásról, hogy a nyugdíjgyűlés alapszabályát haladéktalanul kiegészítse el és annak letárgyalására rendkívüli közgyűlést hívjon össze. A nehéz kérdés tehát meg van oldva melynek előnyeit s gyümölcseit az iparosok ezrei hálálkodva fogják élvezni. Az érdem a szegedi ipartestület vezetőségé, különösen Pálffy Dániel elnöké, kinek céltudatos vezetése és irányítása s lankadatlan buzgalkodása tette lehetővé, hogy sok nehézség után a nyugdíjintézet megalakulhasson. A jó példa bizonyára buzdítólag fog hatni s hisszük, hogy rövidesen az ország többi ipartestülete is követni fogják a szegedit.

—«0»—

Kopott vagy kifakult angol bőrbutort bármely színre újra átfestek. Szintartósságért kezeskedem. **EISLER S.** kárpitos
Via Aless. Volta 4. Telef. 959.

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelettel értesitem nagyrabecsült rendelőmet, hogy tanulmányutamból megérkeztem, magammal hozván a legdivatosabb angol- és francia szövet-mintákat. Ezekkel a legkényesebb igényeknek is meg tudok felelni. Kívánságra a mintákat háznál is készséggel bemutatom.

Nagyrabecsült rendelőim szives pártfogását kérve, maradok teljes tisztelettel
Juhász Pál, férfi-szabó
Via A. Manzoni 3. szám I. emelet.

„A TENERPART“ telefon sz. 229.

„Margherita“ mozgó

Via Alessandro Manzoni 3

Hetenként háromszor
új, fényes műsor!

Kiadó lakás.

Három szép nagy szobából álló lakás a Via Rastocinén levő Szentgyörgyi villa első emeletén, gyönyörű tengeri kilátással

AZONNAL KIADÓ.

Ugyanott kapható egy egynyilásos bolt-helyiség is. Érdeklődni lehet a Fiumei Építő Részvénytársaság irodájában.

Via Clotilde 4. Telefon 14-08.

A legajánlatosabb fiumei szállók:

„Deák“ szálló

a Deák-korzón és dependance-a a

„Bonavia“ szálló

Via Edm. De Amicis 4.

Mindkét szállóban kitűnő konyha és árnyas kertek. Fajbörök és valódi

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

ARBE

Park Hotel

közvetlen a tengerparton, teljesen új, modernül berendezve. Nagy fedett terasse. Étterem a házban. Villanyvilágítás. Pensio naponta 7 korona. Magyar kiszolgálás.

Tengeri fürdő Lusinpiccolo Cigale Strand-Hotel és Bellevue penzió - Cigale -

Minden kényelmet biztosító első-rangu családi otthon. Magyar ház. Prospectus.

Elegáns fehér gyermekocsi, szép szobacloset, jégsekerey eladó. Szives megkeresések Feinputzerei, Abbazia Villa Alice.

VENEZIA

HOTEL PENSION VENIER

San Marco Ponte Goldoni. Szobák 2^{1/2} lírától, teljes ellátás napi 8 lírától feljebb. Német kiszolgálás.

Szines szövet-függönyök páronként 7.- koronától feljebb

Gyapot-étamine függönyök garantált színek párja K. 13.50

Kiváló alkalom axminster-szőnyegekben 175x250 K. 25.-, 200x300 K. 36.-

Bonne femmes tüllből rávarrott mintákkal drbja K. 4.-

Ágytakarók tüllből rávarrott mintákkal 220x330 drbja K. 11.50

Plüs asztalterítők rávarrott mintákkal drbja K. 17.-

Cheniglia lambréquin drbja K. 7.60

Megérkeztek már a Szőnyegek és függönyök

Gazdag választék juta-zsineg-tapestry-velour és xylo futókban, ágyelőkben, teljes garnitúrákban, szövet- és csipkefüggönyökben, bonne femmes, stores és brise-bise-ben.

Óriási

választék

a következő minőségű szalón-, ebédlő- és hálószoba szőnyegekben:

Gyapju Tapestry Velour

(a nagybecskereki szőnyeggyárból)

Axminster Argaman

és kézzel előállított szőnyegekben

Tisztelettel

WEISS M.
FIUME Corso 11
Trieszt Corso 9
Bécs IX.

Szabott árak!

Ha egészségét félti

„ADRIA“

savanyu vizet igyék,

mely igen olcsó és kristálytisza. Baktériummentes magas hegyi forrásvíz. Természetes szénssavval telítve fertőző betegségeknek, étvágyzavaroknál és emésztési nehézségeknél igen hasznos ital. Borral keverve kellemes üdítő hatása.

Mindenhol kapható!

Töltőtelep ABBAZIA Friedrichshof.

MEGNYILT

Risztics Milán
fodrászüzlete

(VUJA M. mellett).

Hygienikus.

Modern.

ARBE

Caffe Restaurant Bolkovic

Egyetlen kávéház, közvetlen a kikötőben.
Jó kávéházi italok.

Fagyalt. Jegeskávé

Kawa-Santal-Kapszulák kitünő szer húgycsőfolyás kankó, herelob, hólyaghurut és idült fehérfolyás ellen. Meglepően gyors hatás. 1 doboz ára 3 korona.

Dr. Bojta-Injekció ezzel egyidejűleg használva. Orvosiilag ajánlva. 1 üveg 1 kor. 60 fill.; ehhez egy fecskendező férfiakra vagy nőknek 1 kor. 50 fill. Eredményért kezesség.

Universal-Fluid felülmulhatatlan hatása testszagátásoknál, reuma-, csuszfej-, fogfájásnál és bőrvizketegységénél. 1 próba üvegcsé 40 fill. 1 nagy üveg 1 kor. 50 fill.

SKRIBANEK K. M. gyógyszertára a „Kereszt“-hez,
Temesvár, Erzsébetváros, XIV., Hunyadi-ut 30.
Viszontelárusítók jól fizetve.

ROSENBERGER B.

és Testvére butorrktára

Fiume Corso 34 (Struppi ház) Telef. 504.

ABBAZIA
Hotel, Penzió és Caffé-Restaurant
„TRAUBE“
Árnyas kert. Kényelmes fedett helyiségek. A fürdőhely legolcsóbb étterme. Magyarok találkozó helye.

Hartweg Testv.
Fiume, via Acquedotto 11. sz.
Első fiumei és tengerparti gőzruhafestő és vegytisztító intézet. Kifogástalanul fest és tisztít.

„Mercur“ kávéház

az indóházzal szemben.

Egész éjjel nyitva. - Amerikai billiárd. - Figyelmes kiszolgálás.

Tulajdonos: ZAGORC FERENC

Magyar-Horvát tengeri Gőzhajózási R.-T., Fiume.

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás ezek közül hetenként 4 gyorsjárat Fiuméből, Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa), Castelnuovo és Cattaróba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra. Catalóiok csak 24 óra

Fiume-Venezia: hetenként 3-6 gyors-hajóösszeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 2-3 gyors-hajóösszeköttetés.

Fiume-Ravenna: hetenként egy járat oda és vissza.

Ezen gőzösök közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, ugyszintén Veneziában és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felé stb.

Fiume-Corfú-Patras kétszer havonként.

A gőzhajók modern kényelemmel, hálófülkékkel, kitünő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak felszerelve.

Bővebb felvilágosítást nyújt az igazgatóság és a m. kir. államvasutak városi menetjegyirodája.

18 éven felüli, tisztességes

ujságáruló rikkancsot

napi 2-3 korona biztos keresettel

délutáni foglalkozásra keres

A TENGERPART

kiadóhivatala.

Winhoffer Sándor

„Eintracht“ vendéglője

Trieszi Via Coronio 15.

Magyar konyha. Magyar tulajdonos. Kitünő, hamisítatlan italok. Jutányos árak.

LIDO PENSIO Abbaziában

A Szustrandon a legyobb magyar otthon.

Kérjünk prospektust (Budapesten a „Rémi“ szálló portánál is kapható.) Legmérsékeltbb árak Kitünő konyha, gyönyörű ezobákák.

Igyék naponta 1-2 palaczk

Dupla-malátasört

de Szent István védjegyüt, mert ez a legelső, a valódi.

A söriparban korszakot alkotó a „Kőbányai Polgári Sörfőzde“ ezen világhírű söre, amelyet ma már minden országban utánoznak. Nemcsak a legélvezetesebb üdítő ital, de csodálatos gyógyhatása is van idegesség-, étvágy hiány-, vérszegénység-, álmatlanság-, tüdő- és gyomorbetegségeknél; igen ajánlandó lábadozó betegeknek és szoptató nőknek is.

Ajánlja: Noorden tanár Bécsben; Korányi tanár Budapesten; Glax tanár Abbaziában és számos más szaktekintély.

Kapható:

Frisztöltésű palaczkokban minden fűszer és csemege kereskedésben. Frissen csapról kimérve minden előkelő étteremben.

Tengeri szanatorium

Fiume mellett **Portoré** Fiume mellett
gyermekeknek és felnőtteknek.
Modern intézet 100 ágygyal, 2 orvos, villanyvilágítás, gőzfürdés. Mérsékelt árak, Prospektus.

Nattich Henrik
Fiume, Corso 35.

Nagy raktár mindennemű órákban, ébresztő, ingaórák, precíziós kronométerórák és láncokban jutányos árakon, jótállás mellett. — Saját javítóműhely.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv. - társaság.

FIUME.

Különlegesség

FÉNYKEMÉNYÍTŐ

táblácskákban.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik.

Treppler Alajos, cserépfedő

Fiume, Via Aless. Manzoni 3. sz.

elvállal eternitpala-, pala-, cserép-, facement- és kátránylemezek-fedéseket, torony- és kupolafedést, azok befestését és mindenféle szakmába vágó munkát, bádigos munkát a legolcsóbb árakon, Pontos kivétel.

Fiatal magyar szolgát

40-50 korona havi fizetéssel felvesz „A Tengerpart“ kiadóhivatala.

VELENCE

Bonvecchiati szálló

a Szt. Márk-tér közelében. Villanyvilágítás, lift, gőzfűtés, fürdők, nagy éttermek.

Teljes penzió napi 10 líráért.